

[Sigsgaard.]

Danmarks multilaterale hjælp fordeles heller ikke uafhængigt af politiske hensyn. USA og andre vestlige lande er praktisk talt enerådende med hensyn til FN-hjælps udformning og fordeling, hvad den i høj grad bærer præg af. Det er særlig udtalt i verdensbankgruppen, hvor bidragsyderne har indflydelse i forhold til deres bidrags størrelse, og det har betydet, at denne gruppe har ført en yderst konservativ politik og f. eks. næsten ikke har givet lån til statslige industriforetagender, da industri ifølge den privatkapitalistiske filosofi jo ikke bør være statsdrevet. Verdensbankgruppen har videre favoriseret de u-lande, der er tættest knyttet til USA.

Danmarks u-landsbistand er altså — for at gentage det — politisk. Den støtter ensidigt vestligt dominerede lande og reaktionært styrede lande som Thailand. Den burde være politisk i den forstand, at vi støttede fremskridtsvenlige regimer frem for reaktionære stater, hvor hjælpen ikke kommer den brede befolkning til gode. Men det kunne jo betyde, at vi f. eks. skulle støtte Cuba, Den demokratiske Republik Korea og Den demokratiske Republik Vietnam, og det får regeringen jo ikke lov til af Washington. Det allermindste, man burde kræve af regeringen, måtte være, at den danske bistand ophører med at være ensidigt vestligt orienteret.

Danmarks handelspolitik over for u-landene er tilsyneladende liberal og i hvert fald mere liberal end mange andre industrilandes. Råvarer er i reglen toldfri, ellers ville vi jo genere vor egen industri. Men de lave toldsats for industrivarer er ikke slet så uskyldige, som de ser ud til. Da råvarerne som nævnt oftest er toldfri, så er det forarbejdningsprocessen, der lægges told på, og derfor kan selv en beskedent toldsats ofte virke hæmmende for import af de industrivarer, som u-landene har at tilbyde. Det danske landbrugsmarked er fuldstændig lukket af for alt andet end det, som det danske landbrug har interesse i at indføre, og særlig grelt er det, når vi tænker på sukkeret. Rørsukker fra u-landene er langt billigere end dansk roesukker, men alligevel er det danske marked forbeholdt den dyre roesukkerproduktion. De Danske Sukkerfabrikker, der arbejder under statslig kon-

cession, kaster endda store mængder af sukker ud på verdensmarkedet til dumpingpriser, og derved rammer vi jo de u-lande, som vi foregiver at ville hjælpe. Jeg kan også nævne de danske luftfartsbestemmelser, der effektivt hindrer folkelig turisme til en række u-lande.

Generelt har u-landene ikke kunnet holde trit med væksten i verdenshandelen. I 1954 tegnede de sig for en fjerdedel af den samlede internationale handel. I 1966 var landenes andel faldet til mindre end en femtedel. Det skyldes bl. a., at tolden på færdigvarer og halvfabrikata f. eks. under Kennedy-runden blev nedsat mindre end tolden på råvarer. I praksis prøver industrilandene, og herunder Danmark, at forhindre, at u-landene får opbygget den industri, der er så nødvendig for dem, hvis de skal ud af underudvikletheden.

Det er særdeles udpræget for EEC, som mange her så gerne vil ind i, EEC, hvis associeringsordning med en række afrikanske lande, mest de tidligere franske kolonier, har bevirket en regulær slavebinding af disse lande. Inden for dette samarbejde har man afviklet told og andre hindringer for, at de associerede områder kan afsætte råvarer til de seks, og samtidig fastsatte man relativt fordelagtige og stabile priser for disse varegrupper. Følgen har været, at det ikke har været lønnende at etablere en selvstændig industri i de pågældende områder. Associeringen og dermed afhængigheden er blevet udbygget dels på grund af u-landsbistand, dels som følge af den såkaldte Yaounde-konvention, som trådte i kraft i 1964, og som f. eks. bestemmer, at alle mængdemæssige importbegrænsninger skal afvikles fuldstændigt i løbet af 4 år. Bruxelles kan gøre en undtagelse herfra, hvis et associeret land ønsker at oprette en selvstændig industri på et bestemt område og derfor har brug for en sådan begrænsning. Det er altså fællesmarkedets myndigheder, der inappelabelt bestemmer, hvor og hvornår de associerede stater kan oprette selvstændige industrier.

Hvis man hertil føjer landenes militære afhængighed af især Frankrig, så får man på den ene side et billede af, hvilken rolle den kapitalistiske magtstruktur har tiltænkt u-landene, og hvilke magtmidler man har tænkt sig at anvende over for de formelt